

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4290/24
16.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је привремени старатељ ББ, ..., против тужених ВВ из ..., коју заступа пуномоћник Аничка Сабова, адвокат из Ковачице, Маршала Тита бр. 63 и ГГ, Дом здравља “Ковачица”, Ургентна служба, улица Штурова бр. 42, чији је пуномоћник Драган Милошевић, адвокат из Ковачице, улица Масарикова бр. 65, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву, Судска јединица Ковачица П 1962/23 од 25.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 16.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву, Судска јединица Ковачица П 1962/23 од 25.03.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му солидарно исплате износ од 1.000.000,00 динара, на име накнаде нематеријалне штете. Ставом другим изреке пресуде, обавезан је тужилац да туженој ВВ надокнади трошкове парничног поступка у износу од 243.000,00 динара, а ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом ГГ надокнади трошкове поступка у износу од 220.650,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено, преко привременог заступника изјавио тужилац побијајући је у целости, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност ожалбене пресуде сагласно овлашћењима предвиђеним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Сл.Гласник РС” бр. 72/11 са свим каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужиоца није основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из одредбе члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде Апелациони суд као другостепени пази по службеној дужности, а изрека пресуде је јасна и разумљива и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о свим битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, због чега се пресуда неосновано побија указивањем на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је син сада пок. ДД која је рођена 31.05.1938. године, а преминула је дана 09.02.2015. године у ... Сада пок. ДД је у периоду од 02.06. до 15.06.2010. године, била стационарно лечена у Специјалној болници за психијатријске болести “др Лаза Лазаревић” у Београду, што јој је била прва хоспитализација на психијатрији. Ово лечење је окончано након посете синова, који су сматрали да она није за болничко лечење, па је уз препоручену терапију иста отпуштена на захтев сво троје. Након тога, ДД је дана 01.10.2013. године била смештена у Сигурној кући у Зрењанину, због агресивног понашања синова према њој, одакле је дана 29.10.2013. године, у пратњи Службе хитне помоћи и две социјалне раднице, доведена на преглед у Општу болницу “Ђорђе Јовановић” у Зрењанину, на Одељење психијатрије, а због вербалне и физичке агресије испољене у сигурној кући претходног дана. Том приликом, обављена је психијатријска експлорација и констатовано је да се стиче утисак да се ради о дементном стању, па јој је одређена терапија. Потом је дана 04.11.2013. године, у просторијама ЦСР Ковачица, у присуству службеног лица, ДД дала изјаву да жели да буде смештена у Дом за старе, те је на захтев ЦСР Ковачица истог дана смештена у Дом за пензионере и стара лица “Адам” у Ковачици и то из Сигурне куће у Зрењанину, у којој јој је одлуком директора прекинут смештај. У току боравка у означеном дому, ДД је дана 31.03.2014. године, на питање о посети синова, дала изјаву да “не жели да дођу да је виде, није јој добро” (показује на грудни кош) и док је овде не жели да дођу”. Током боравка ДД у дому вођена је листа праћења рада на заштити корисника и то углавном од стране социјалног радника ЂЂ, као и од стране медицинских сестара које су водиле бригу о њој у дому. У овој листи је констатовано да је на пријему била покретна, да одаје утисак дементне особе али да није лишена пословне способности, да је жртва породичног насиља, због чега је интервентно смештена у Сигурној кући у Зрењанину, да се адаптирала на услове живота у дому, да није узнемирена, да је повремено дезорјентисана у простору и времену, али се са њом остварује комуникација, да сама врши физиолошке потребе, да се сама храни, те да комуницира и дружи се са осталим корисницима дома, да није агресивна, али да је код ње приметан страх као последица насиља у породици због чега је измештена из средине где је живела. У означеној листи је више пута наведено да је ДД позлило и да је интервенисала Служба хитне помоћи Ковачица, да јој је преписивана терапија, након које би се њено стање стабилизовало. На дан 31.03.2014. године, забележено је да је у Дому била полиција, на захтев синова ДД, који су пријавили нестанак мајке, те да је констатовано да се иста узнемири и скочи јој

притисак када чује за њих, а дана 03.06.2014. године забележено је да је полиција поново интервенисала на позив из Дома, јер су синови ДД желели насилно да уђу и поред постојања судске забране због насиља у породици и њене изјаве да не жели да их види. Потом је више пута констатовано да је ДД позлило због повишеног притиска, те да је прегледана од стране СХМП. У овој листи су констатовани подаци о плаћању Дома за именовану, односно да се пензија пок. ДД уплаћује на рачун Дома, при чему разлику до пуног износа плаћа ЦСР Ковачица. Даном 20.01.2015. године, убележени су подаци да је пок. ДД позлило јер је одбијала да узме храну, да реагује на околину и да говори али да има болове у стомаку и грлу, због чега јој је ординирана терапија, те да је постала јако депресивна и да на молбе за храну и обављање хигијене постаје агресивна. Даље је даном 06.02.2015. године, од стране медицинске сестре ЕЕ забележено да је здравствено стање ДД погоршано, да је ујутру позвана хитна помоћ и да је пребачена у Општу болницу у Панчеву у 10,00 часова санитарском хитном помоћи, уз медицинску пратњу из дома. По доласку у болницу, због велике гужве, на пријем је стигла тек после подне око 13,00 часова, прегледана је од стране више лекара и тог дана је донета одлука да се пребаци у Специјалну болницу за психијатријске болести "Ковин" на Одељење неурологије, где је потом и преминула даном 09.02.2015. године. Након њене смрти, у Специјалној болници за психијатријске болести "Ковин" извршена је обдукција тела именоване, а на захтев тужиоца. Током периода боравка ДД у Дому за пензионере и стара лица "Адам" у Ковачици ... је била ВВ ..., а ГГ је у то време био ..., док је у дому "Адам" радио као лекар консултант и то од оснивања. Тужилац је, након смрти мајке, упутио представку на рад дома Министарству здравља, којим поводом је од стране инспектора социјалне заштите Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију на дан 14.07.2015. године извршен ванредни инспекцијски надзор у дому. Том приликом констатоване су чињенице о пријему ДД у Дом, о дужини боравка, чињеница да је даном 06.02.2015. године пребачена у Општу болницу у Панчеву, а потом и у СБПБ Ковин, где је преминула даном 09.02.2015. године. У записнику је даље констатовано да Дом за пензионере и стара лица "Адам" са седиштем у Ковачици поседује решење Покрајинског секретаријата за здравство и социјалну политику у Новом Саду од 10.10.2007. године, којим се утврђује да Установа социјалне заштите испуњава услове за обављање делатности Дома за пензионере и стара лица капацитета 16 места за независне кориснике и да је установа регистрована у Трговинском суду у Панчеву ФИ 104/07 од 21.11.2007. године. Поводом представке тужиоца, такође је над Домом за пензионере и стара лица "Адам" Ковачица извршен инспекцијски надзор од стране Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију даном 01.06.2015. године. Из налаза и мишљења судског вештака др Ђорђа Цигановића од 10.01.2024. године и исказа вештака датих током поступка утврђено је да је пок. ДД боловала од тешке опште артеросклерозе, слабости срца, повишеног крвног притиска, фиброзе срчаног мишића, хроничног тежег оштећења бубрега, плућног емфизема (пуцање зидова плућних алвеола којим се стварају већи мехури испуњени ваздухом, функционално неефикасни) и бронхиектазија (хроничну упалу на проширење бронха) од масне дегенерације јетре, атрофије мозга и лакунарних промена у мозгу (шупљине унутар мозга настале пропадањем мозданог ткива), те од психијатријске болести описане као параноидна психоза са повременим анксио-депресивним симптомима. Код ДД је услед тешке опште артеросклерозе дошло до акутног масивног инфаркта мозга, претежно у десној хемисфери, па је именована хитно пребачена на болничко лечење на Одељење неурологије Опште болнице Панчево даном 06.02.2015. године у тешком општем стању, те да је, упркос терапији, дошло до

смртног исхода дана 09.02.2015. године. Обдукцијом су утврђена напред наведена патолошка стања и узрок смрти који је описан као терминално попуштање функције срца и дисања, а лоше здравствено стање пок. ДД је кулминирало акутним инфарктом можданог ткива, након чега је смртни исход био извештан. Чињеница да је приликом обдукције код пок. ДД констатована неухрањеност је уобичајено стање код људи који имају дегенеративне промене какве је она имала, при чему код исте није констатовано било какво штетно дејство психоактивних лекова. Судски вештак је у датом исказу потврдио овако дате наводе и одговорио на примедбе тужиоца, наводећи да из документације достављене од стране Министарства здравља не произилази ништа што би променило дати налаз и мишљење, те да на костима пок. ДД нису нађене дегенеративне промене, нити има било каквих трагова о томе да је постојало штетно дејство психоактивних лекова које би проузроковало штетни утицај на сада пок. ДД. Суд је овако дат налаз и мишљење судског вештака у целости прихватио, као стручан детаљно и јасно образложен, те заснован на целокупној приложеној медицинској документацији. Из исказа туженог ГГ, суд је утврдио да је тужени током боравка ДД у Дому за пензионере и стара лица "Адам" био ..., а да је у Дому радио као лекар консултант од оснивања. За пок. ДД, као и за друге пацијенте, ординирао је терапију коју су већ имали од стране изабраног лекара, док је код акутних промена и блажих клиничких слика и симптома сам ординирао терапију, коју би затим пренео изабраном лекару. Пацијенти који су имали здравствени картон добијали су терапију о трошку РФЗО, а они који нису имали здравствени картон су плаћали лекове, при чему су сви, након преписивања терапије за сваки лек попут седатива антибиотика и друго, морали да имају рецепт од стране изабраног лекара. Тужилац се туженом обратио након смрти мајке, када је тражио да санитар превезе тело његове мајке у ..., што је тужени одбио, рекавши му да за такав превоз постоје специјализована возила, а тужилац му је запретио да ће поднети тужбу против њега. Тужени ГГ је пар пута долазио у Дом за пензионере и стара лица "Адам" на интервенције због ДД, нарочито у ситуацији када се она узнемирила због покушаја њених синова да насилно уђу у дом. За време боравка у Дому пок. ДД је користила већ раније преписану терапију за висок притисак, при чему јој је доктор само настављао терапију, а ако би долазило до погоршања редовне терапије давао јој је ургентну терапију, како је прописано нормативима.

У датом исказу тужилац је тврдио да је смрт његове мајке директна последица лоше бриге, тровања и других противправних радњи тужених ВВ као ... и ГГ, као лекара који је посећивао кориснике дома, па и пок. ДД. Суд, међутим, није прихватио ове наводе тужиоца сматрајући да су исти у супротности са осталим изведеним доказима, а нарочито налазом и мишљењем судског вештака др Ђорђа Цигановића који је јасно и недвосмислено потврдио да је до смрти пок. ДД дошло услед последица свих болести од којих је именована боловала, а које су довеле до инфаркта. Такође, вештак је потврдио да именована није била физички злостављана и да код ње ни обдукцијом није утврђено постојање било какве интоксикације лековима за смирење, што тужилац тврди. Суд је такође ценио и исказе сведока ЕЕ, ЂЂ и ЖЖ које су у време боравка ДД радиле у Дому у коме је пок. ДД била смештена, те је њихове исказе прихватио у делу у коме су исти били сагласни осталим доказима које је суд прихватио и извео током поступка.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а применом одредби чланова 154 и 200 Закона о облигационим односима, првостепени суд је закључио да захтев

тужиоца није основан. По становишту првостепеног суда, доказима изведеним у овој парници није доказано постојање околности на којима би била заснована обавеза тужених да тужиоцу накнаде штету коју трпи због смрти мајке. За смрт пок. ДД, на ком догађају тужилац заснива свој захтев за накнаду штете, нико од тужених није био осуђен од стране кривичног суда, а у току овог парничног поступка није утврђено да постоји одговорност тужених за смрт пок. ДД, односно постојање узрочно-последичне везе између било које радње тужених и њене смрти. Насупрот томе, у току поступка утврђено је да је постојала адекватна брига и нега пок. ДД у установи у којој је била смештена, да је узрок њене смрти терминално попуштање функције срца и дисања (кардиореспираторна инсуфицијенција) до чега је довело вишегодишње лоше здравствено стање које је кулминирало акутним инфарктом можданог ткива, а након чега је смртни исход био изванредан. Следом изнетог а применом одредби чланова 154 ЗОО и 231 ЗПП-а, првостепени суд је донео побијану одлуку.

Одлуку о трошковима парничног поступка суд је донео применом одредби чланова 150, 153 и 154 и 163 Закона о парничном поступку те је туженима признао нужне и потребне трошкове за вођење овог спора имајући у виду успех странака у спору и важећу Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Имајући у виду наведено чињенично стање које се ни жалбеним наводима тужиоца не доводи у сумњу, правилно је првостепени суд поступио када је одбио тужбени захтев из наведених разлога и правилно је на спорни однос парничних странака применио материјално право и то поменуте одредбе Закона о облигационим односима и Закона о парничном поступку.

Наиме, одредбом члана 154 ЗОО прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице.

У конкретном случају, доказима изведеним у току поступка нису потврђени наводи тужиоца да су тужени својим радњама или евентуалним пропуштањем узроковали штету коју тужилац трпи услед смрти мајке. Наиме, из свих изведених доказа несумњиво је утврђено да је ДД у време смрти али и пре тога у дужем временском периоду, боловала од низ тешких болести – опште артеросклерозе, слабости срца, повишеног крвног притиска, фиброзе срчаног мишића, хроничног тежег оштећења бубрега, плућног емфизема, бронхиектазије, масне дегенерације јетре, атрофије мозга итд, као и од психијатријске болести описане као параноидна психоза са повременим аксиозно депресивним симптомима, те да је до њене смрти дошло услед последица свих ових болести које су довеле до можданог инфаркта, као непосредног узрока смрти.

Све наведено оправдава изнети закључак првостепеног суда да изведеним доказима није доказано поступање тужених које би се могло окарактерисати као нестручно, несавесно или злонамерно, нити да је њиховим поступањем на било који начин угрожено здравље пок. ДД или је узрокована њена смрт. Мајка тужиоца је дуго времена била тешког здравственог стања, није могла да се брине о себи, а у октобру 2013. године је због агресивног понашања синова према њој била смештена у Сигурну кућу у Зрењанину. У Дом за пензионере и стара лица “Адам” у Ковачици је премештена након психијатријске експлорације и у њему је боравила скоро две године, током ког

боравка је о њеном здравственом стању и о бризи и нези која јој је пружена вођена листа праћења рада корисника. У овој листи су констатоване све промене и стања у којима је ДД била током периода боравка у дому, као и терапија која јој је преписивана и ситуације у којима је долазило до погоршања њеног здравственог стања, што је између осталог било и у случајевима када су синови, међу којима и тужилац, покушавали да ступе у контакт са њом. До погоршања здравственог стања пок. ДД дошло је крајем јануара 2015. године, а затим и дана 06.02.2015. године, када је њено здравствено стање драстично погоршано, због чега је пребачена у Општу болницу Панчево, а из ње у Специјалну болницу за психијатријске болести "Ковин" где је након три дана преминула. Све наведене околности, уз извештај о обдукцији који је сачињен на захтев тужиоца, упућују на закључак да је смрт ДД последица болести од којих је боловала, при чему је до непосредне смрти дошло због можданог инфаркта, што је утврђено и из налаза и мишљења судског вештака др Ђорђа Цигановића, који је такође потврдио да именована није била физички злостављана и да обдукцијом није утврђено постојање било какве интоксикације лековима за смирење. Следом изнетог, у изведеним доказима нема никаквих података, нити назнака о томе да је мајка тужиоца пре смрти трпела телесне повреде, злостављање или интоксикацију лековима за смирење, како је то тужилац тврдио.

С тога су неосновани жалбени наводи тужиоца да је најважнији узрок смрти његове мајке грешка која је проистекла из поступања Дома за старе и туженог ГГ, те да је било пропуста у раду и неадекватног односа према пок. ДД од стране запослених у Дому за смештај пензионера и старих лица "Адам" коме је забрањен рад управо из разлога односа особља и лекара према покојној ДД. Тужилац, међутим, током поступка није доставио адекватне доказе у прилог ових тврдњи, нити се из приложених доказа – Записника о инспекцијском прегледу извршеном у Дому за старе "Адам" у Ковачици од 01.06.2013. године и записника о извршеном ванредном инспекцијском надзору у Дому за пензионере и стара лица "Адам" у Ковачици од стране Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију од 16.07.2015. године, може утврдити да је у раду Дома било неправилности или противправног поступања према покојној ДД. Наиме, констатације у поменутих Записницима се у највећем делу односе на правилност ангажовања лекара, односно њиховог датог рада у Дому, док се у погледу здравственог стања пок. ДД у оба записника констатује њено здравствено стање, као и чињеница да је због запуштеног здравственог стања у више наврата позивана хитна помоћ, при чему је у записнику од 01.06.2015. године констатовано да је ово стање последица ранијих обољења и породичних прилика због којих је и била смештена у сигурну кућу.

Следом изнетог, а како доказима изведеним у току поступка нису потврђени наводи тужиоца да је његова мајка, пок. ДД преминула због последица лошег поступања, небриге и несавесног лечења од стране тужених, нити да је у поступању запослених у Дому за старе "Адам" или туженог ГГ било несавесног и неправилног рада, то је правилна одлука првостепеног суда да је захтев тужиоца према туженима неоснован, односно да нема доказа о основу одговорности тужених за смрт блиског сродника тужиоца, због чега му и не припада право на накнаду штете од њих.

Овај суд је ценио и остале наводе жалбе тужиоца али их посебно не образлаже применом овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а, имајући у виду да нису од утицаја на

доношење другачије, за жалиоца повољније одлуке у овој правној ствари.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставовима другом и трећем изреке пресуде, имајући у виду да је првостепени суд правилно применио одредбе чланова 153 и 154 и 163 ЗПП-а као и важећу Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Сходно свему наведеном, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде, а применом одредбе члана 390 и члана 401 тачка 2 ЗПП-а.

Приликом одлучивања, Апелациони суд је имао у виду, да је у ожалбеној одлуци у уводу дошло до очигледне грешке у писању, тако што је као презиме туженог наведено "... " уместо "... " како заиста гласи, али сматра да је реч о грешци у смислу одредбе чл. 362 ЗПП-а, која није од утицаја на одлучивање о жалби и која се може исправити у свако доба, што ће првостепени суд и учинити.

Суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, имајући у виду да тужилац није успео у овом поступку, а применом одредби чланова 165 и 153 ЗПП-а, те је донео одлуку као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић